

02.03.2016

Kaj/27

§ 70

Den av ledamoten Tuomo Valokainen väckta motionen om ändamålsenliga lokaler för matutdelning

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Tuomo Valokainen väckta motionen vara slutligt behandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om matutdelning kan organiseras i Helsingfors enligt Vanda stads modell Gemensamt bord. Människor ska inte behöva köa för mat i kölden och organisationerna ska ha resurser att stöda personer som hämtar mat också på andra sätt än genom att hålla hungern borta. (Maria Ohisalo)

Behandling

Efter att ha förklarat diskussionen avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Maria Ohisalo understödd av ledamoten Vesa Korkkula under diskussionen hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om matutdelning kan organiseras i Helsingfors enligt Vanda stads modell Gemensamt bord. Människor ska inte behöva köa för mat i kölden och organisationerna ska ha resurser att stöda personer som hämtar mat också på andra sätt än genom att hålla hungern borta.

Redogörelsen befanns vara riktig.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

6 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Maria Ohisalos förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om matutdelning kan organiseras i Helsingfors enligt Vanda stads modell Gemensamt bord. Människor ska inte behöva köa för mat i kölden och organisationerna ska ha resurser att stöda personer som hämtar mat också på andra sätt än genom att hålla hungern borta.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 68

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Patrik Gayer, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Markku Vuorinen, Tuulikki Vuorinen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Blanka: 10

Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Tatu Rauhamaäki, Risto Rautava

Frånvarande: 7

Mukhtar Abib, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Rene Hursti, Sara Paavolainen, Wille Rydman, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Maria Ohisalos förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katri Erroll, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)

02.03.2016

Kaj/27

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuomo Valokainen och 29 andra ledamöter föreslår följande i sin motion:

Brödköerna har blivit bekanta i Helsingfors. Köerna kan slingra sig runt flera kvarter och människor måste vänta och huttra långa tider i alla väderförhållanden. Man skulle önska sig en lösning på problemet, såsom lämpliga inomhuslokaler för att ge skydd åt människor som av någon orsak måste hämta mathjälp. Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen ska utreda möjligheterna att ordna ändamålsenliga lokaler för matutdelning i Helsingfors.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Utlåtande har begärts av social- och hälsovårdsnämnden, miljönämnden, nämnden för allmänna arbeten, fastighetsnämnden och stadsplaneringsnämnden. Stadsplaneringskontoret har meddelat att det inte har någonting att yttra med anledning av fullmäktigemotionen.

Stadsstyrelsen konstaterar följande på basis av utlåtandena:

Nuläget

Verksamhetslokalerna och kundantalen hos aktörer som tillhandahåller mathjälp varierar i hög grad. För största delen av matutdelningslokalerna är det huvudsakliga användningsändamålet annat än en livsmedelslokal. En del av aktörernas lokaler tjänar främst församlingars eller föreningars annan verksamhet.

Helsingfors har för tillfället tre aktörer som ger mathjälp. Deras kundantal har varit så stora att köer formas långt utanför utdelningsställena. Kundantalen varierar mellan 350 och 2 700. I dessa objekt är också de utdelade matmängderna stora. I praktiken fyller förvaringsutrymmena och utdelningslinjerna för mathjälpslivsmedlen de befintliga lokalerna nästan helt. Därför rymmer utdelningsställena bara en liten del av kunderna åt gången.

På de övriga matutdelningsställena varierar kundantalet från några tiotal till några hundra. I dessa objekt innebär mathjälpen antingen utdelning av livsmedel eller servering av matportioner. Lokalerna i dessa objekt har hittills varit tillräckligt stora och kunderna har inte behövt köa utanför lokalerna.

Livsmedelslagstiftningen reglerar generellt livsmedel och dessas säkerhet. Dessutom reglerar livsmedelslagstiftningen lokaler i vilka livsmedel tillverkas, förvaras, säljs eller delas ut. Lagstiftningen ställer inga krav på livsmedelslokalernas storlek eller tillräcklighet. Endast i fråga om livsmedelslokaler på fler än sex kundplatser förutsätter lagstiftningen tillräckliga toalettutrymmen i förhållande till antalet kundplatser.

Helsingfors har för närvarande nio aktörer (bl.a. föreningar och församlingar) som tillhandahåller mathjälp och har gjort anmälan om verksamheten. Objekten omfattas av Helsingfors miljöcentrals livsmedelstillsyn, och deras verksamhet och lokaler uppfyller livsmedelslagstiftningens krav. Miljöcentralen har dock ingen möjlighet att ingripa i kundlokaler- nas storlek eller tillräcklighet inom ramen för sina befogenheter.

Möjligheter att ordna lokaler för verksamheten

Fastighetskontorets lokalcentral hyr ut till stadens olika förvaltningar de servicelokaler och andra lokaler de behöver. Den i motionen upptagna matutdelningen hör inte till serviceproduktionen vid någon av stadens förvaltningar utan närmast till frivilligorganisationer.

Om staden inte behöver lokalerna för sitt eget bruk, kan de hyras ut till sådana som behöver dem till marknadshyra, i regel till företag och sammanslutningar. I nuläget finns det lediga lokaler närmast i första våningen i aravahyreshusbolag i olika delar av staden. Alla uthyrbara lediga lokaler anges på lokalcentralens webbsidor.

Lokalcentralen kan inte understöda någon verksamhet genom hyres- subventioner utan lokalerna hyrs ut till utomstående aktörer till marknadshyra. Om någon av stadens förvaltningar anser det som nyttigt att erbjuda lokaler för den i motionen angivna verksamheten, strävar lokalcentralen att ordna nödvändiga lokaler enligt normal praxis.

Social- och hälsovårdsnämnden har inte sådana lokaler i sin besittning eller i sitt bruk som kan hyras ut för den föreslagna verksamheten. Social- och hälsovårdsverket hyr de lokaler verket behöver av fastighetskontorets lokalcentral som ansvarar för uthyrning av lokaler hos staden. Den i motionen upptagna matutdelningen hör inte till social- och hälsovårdsverkets tjänster.

Byggnadskontoret ansvarar för allmänna gatu- och parkområden, dvs. områden där brödköerna finns. Åtgärderna enligt motionen hör dock inte till byggnadskontorets förvaltningsområde.

Till slut

Stadsstyrelsen anser det som oroväckande att människornas grundläggande utkomst försvagas, vilket syns bl.a. i att antalet människor som anlitar livsmedelsutdelning ökar. Problemet kan inte bli löst genom utdelning av livsmedel, men för tillfället utgör den dock i praktiken en del av den grundläggande utkomsten för många.

Nämnden för allmänna arbeten hänvisar i sitt utlåtande till projektet Gemensamt bord i Vanda som förvaltas av Vanda stad, församlingarna i Vanda och yrkeshögskolan Diakonia. Projektet Gemensamt bord sörjer för lagring och transport av den för mathjälp avsedda maten och samarbetspartner, såsom föreningar, församlingar och invånar- och ungdomslokaler, tar hand om utdelningen av maten. Projektet finansieras av Vanda stad och församlingarna i Vanda, och projektinvesteringarna kommer från Vanda stad.

Helsingfors stad har för tillfället ingen möjlighet att ta en mer aktiv roll i den livsmedelsutdelning som aktörer inom tredje sektorn nu i huvudsak ansvarar för. Staden kan dock inom sitt eget lokalbestånd erbjuda lämpliga lokaler som kan hyras ut för detta ändamål.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katri Erroll, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 15.02.2016 § 140

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2016 § 12

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystilastoilla ei ole hallinnassaan tai käytössään tiloja, joita olisi mahdollista vuokrata esitettyyn toimintaan. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu sosiaali- ja terveystilastojen palveluihin.

Sosiaali- ja terveystilasto vuokraa tarvitsemansa palvelutilat kiinteistöviraston tilakeskukselta, joka vastaa kaupungissa tilojen vuokraamisesta."

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 20.10.2015 § 446

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratka-

ista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat.

Rakennusvirasto vastaa yleisistä katu- ja puistoalueista, eli alueista joissa leipäjonot ovat. Aloitteen vaatimat toimenpiteet eivät kuitenkaan liity rakennusviraston hallinnonalaan.

Helsingin kaupungin asiasta vastaavien hallintokuntien tulisi yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa hakea asiaan ratkaisua. Esi-merkiksi Vantaalla toimintansa aloittanut Yhteinen pöytä -projekti voisi toimia esikuvana.

Käsittely

20.10.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Aura Kostainen: Muutetaan lausunnon kappale kaksi seuraavaan muotoon: "Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat."

Vastaehdotus:

Terhi Koulumies: Ehdotan, että lautakunta hyväksyy aloitelausunnon ilman kappaletta 5 "Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin." sillä aloitteen sisältämä ehdotus ei sisälly rakennusviraston toimialaan.

Yleisten töiden lautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen muuttaa lausuntoehdotuksen kappaleen kaksi kuulumaan seuraavasti:

- "Yleisten töiden lautakunta on huolestunut ihmisten perustoimeentulon heikentymisestä, mistä yhtenä indikaattorina on elintarvikejakeluun turvautuvien ihmisten määrän kasvu. Elintarvikejakelulla ei voida ratkaista ongelmaa, mutta tällä hetkellä se käytännössä toimii kuitenkin perustoimeentulon osana monille. Siksi myös kaupunki voisi ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta tällä hetkellä vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat."

Lisäksi yleisten töiden lautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen poistaa lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen:

02.03.2016

Kaj/27

- "Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 20.10.2015 § 347

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ruoka-apua antavien toimijoiden tilat ja asiakasmäärät vaihtelevat suuresti. Suurin osa tiloista, jossa ruoka-apua jaetaan, on pääasialliselta käyttötarkoitukseltaan muita kuin elintarvikehuoneistoja. Osan toimijoiden tiloista palvelee pääosin seurakuntien ja yhdistysten muuta toimintaa.

Helsingissä on tällä hetkellä kolme hyväntekeväisyysjärjestöä, joiden asiakasmäärät ovat niin suuret, että jonoja muodostuu pitkälle jakopisteiden ulkopuolelle. Asiakasmäärät ovat 350 – 2700 välillä. Näissä kohteissa myös jaettavien elintarvikkeiden määrät ovat suuret. Ruoka-apuna saatujen elintarvikkeiden säilytystilat sekä jakolinjastot täyttävät heidän käytössään olevat tilat lähes kokonaan. Tästä johtuen jakopisteisiin mahtuu vain pieni osa asiakkaista kerrallaan.

Muissa ruoka-apua antavissa hyväntekeväisyysjärjestöissä asiakasmäärät vaihtelevat muutamista kymmenistä muutamiin satoihin. Näissä kohteissa ruoka-apuna annetaan joko elintarvikkeita tai tarjoillaan ruoka-annoksia. Näiden kohteiden tilat ovat vielä riittäneet, eikä asiakkaiden ole tarvinnut jonottaa tilojen ulkopuolella.

Ympäristökeskuksen toimivallan puitteissa kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena ei ole mahdollista puuttua ruoka-apujärjestöjen asiakas-tilojen kokoon tai riittävyyteen.

Elintarvikelainsäädäntö säätelee yleisesti elintarvikkeita ja elintarvikkeiden turvallisuutta. Lisäksi elintarvikelainsäädäntö säätelee tiloja, joissa elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, myydään tai jaetaan. Elintarvikehuoneistojen asiakas-tilojen kokoon tai riittävyyteen ei ole elintarvikelainsäädännössä vaatimuksia. Ainostaan, yli kuuden asiakaspaikan el-

02.03.2016

Kaj/27

intarvikehuoneiston osalta, elintarvikelainsäädäntö edellyttää riittävät käymälätilat suhteessa asiakaspaikkoihin.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Tiina Paavola, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 31590
tiina.paavola(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 01.10.2015 § 420

HEL 2015-009980 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Tuomo Valokaisen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee mahdollisuutta järjestää ruokajakeluun asianmukaiset tilat, seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskus vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön niiden tarvitsemat palvelu- yms. tilat. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu minkään kaupungin hallintokunnan palvelutuotantoon, vaan se kuuluu lähinnä vapaaehtoisjärjestöille.

Mikäli tiloja ei tarvita kaupungin omaan käyttöön, voidaan tiloja vuokrata markkinavuokralla tiloja tarvitseville, pääsääntöisesti yrityksille ja yhteisöille. Tällä hetkellä on vapaana pääasiassa eri puolella kaupunkia sijaitsevien aravavuokrataloyhtiöiden kivijalkaliiketiloja. Kaikki vuokrattavissa olevat vapaat tilat löytyvät tilakeskuksen nettisivuilta.

Tilakeskus ei voi tukea mitään toimintaan vuokrasubvention muodossa, vaan tila vuokrataan ulkopuoliselle taholle markkinavuokralla. Mikäli jokin kaupungin hallintokunta katsoo hyödylliseksi ryhtyä tarjoamaan tilaa aloitteessa esitettyyn toimintaan, tilakeskus pyrkii järjestämään tarvittavat tilat normaalikäytännön mukaan.

Käsittely

01.10.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Arto Hiltunen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun lisätään uusi viimeinen virke.

02.03.2016

Kaj/27

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366
sisko.von.behr(a)hel.fi